

Οι αρετές της ελπίδας και της αγάπης στην Καινή Διαθήκη

/ [Πεμπτουσία](#)

Image not found or type unknown

Επίσης η ελπίδα πηγάζει από την πίστη στην Ανάσταση του Χριστού: «Ου θέλομεν δε υμάς αγνοεῖν, ἀδελφοί, περί των κοιμηθέντων, ἵνα μη λυπήσθε καθὼς και οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ελπίδα. Εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανεν και ἀνέστη, οὕτως και ο θεός τους κοιμηθέντας δια του Ἰησοῦ ἄξει συν αὐτῷ»[32]. Η απόκτηση της ελπίδας γίνεται δυνατή, ὅταν ο ἄνθρωπος αποδεχθεῖ ἕναν τρόπο ζωής, που ἀντιτίθεται στην αὐτονομημένη κοσμική προοπτική. Αὐτή η ἀποδοχή

ο και ἔχει
η ελπίδα
ρόβο[35].

Τέλος η αγάπη είναι η χαρισματική κατάσταση, στην οποία βρίσκονται οι πιστοί, που τηρούν τις εντολές[36], ως αποτέλεσμα της αγαπητικής κοινωνίας και ως μέλη του σώματος του Χριστού: «μείνατε εν τη αγάπη τη εμή. Εάν τας εντολάς μου τηρήσητε, μενείτε εν τη αγάπη μου, καθώς εγώ τας εντολάς του πατρός μου τητήρηκα και μένω αυτού εν τη αγάπη»[37]. Ακόμη η αγάπη βιώνεται ως αποτέλεσμα της μετοχής του ανθρώπου στα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος: « Ο δε καρπός του πνεύματος εστιν αγάπη, χαρά, ειρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, αγαθωσύνη, πίστις, πραύτης, εγκράτεια· κατά των τοιούτων ουκ έστιν νόμος»[38]. Για τούτο προτείνεται η δοξολογία και η ευχαριστία του Θεού από τους ευεργετημένους πιστούς[39].

Η κατάσταση της αμαρτίας, ακυρώνει τον αγαπητικό δεσμό και διασπά τους αρμούς των μελών του σώματος της εκκλησίας: «και δια το πληθυνθήναι την ανομίαν ψυγήσεται η αγάπη των πολλών»[40]. Αντίθετα η αγάπη είναι ο συνεκτικός δεσμός των αρετών[41] και ο σύνδεσμος, τόσο μεταξύ των ανθρώπων, όσο και ανάμεσα στους ανθρώπους και του Θεού. Στον υπέροχο ύμνο της Αγάπης από τον Παύλο[42] διαγράφεται με αξεπέραστη πληρότητα η μυστική ουσία της, που υπερβαίνει κάθε ανθρώπινη ατέλεια και προσιδιάζει στον λυτρωμένο «εν Χριστώ» άνθρωπο. Για αυτό άλλωστε και η άσκηση των αρετών είναι ανεπαρκής, ατελής και ενδεχομένως ασύμφορη πνευματικά, όταν δεν θεμελιώνονται στην αγάπη.

Συμπερασματικά θα λέγαμε ότι το θεμέλιο των αρετών στην Καινή Διαθήκη είναι ο Χριστός[43]. Δηλαδή ο Νόμος του Θεού, δεν προσφέρεται ως ένα σύνολο από εντολές που πρέπει να τηρηθούν, αλλά ο Χριστός είναι η ίδια η αλήθεια που αυτοπροσφέρεται και από την οποία πηγάζει ο Νόμος[44]. Ύστερα από την παραπάνω παραδοχή, θα θέλαμε να υπογραμμίσουμε την ενότητα της χριστιανικής αρετής[45] και να τονίσουμε ότι η χριστιανική αρετή προϋποθέτει την ταπείνωση, που προσελκύει την χάρη του Θεού και είναι περιεκτική αρετή, που περιέχει δυνάμει όλες τις αρετές[46]. Θα τελειώσουμε επισημαίνοντας τη σημασία της εξάσκησης των αρετών, ενώ αντίθετα, η θεωρητική γνώση τους, αξιολογείται ως ανώφελη και αναποτελεσματική[47].

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

[32] Α Θεσ. 4,13,1-14,3 και «ότι ήτε τω καιρώ εκείνω χωρίς Χριστού, απηλλοτριωμένοι της πολιτείας του Ισραήλ και ξένοι των διαθηκών της επαγγελίας, ελπίδα μη έχοντες και άθεοι εν τω κόσμω. Νυνί δε εν Χριστώ Ιησού υμείς οι πότε όντες μακράν εγενήθητε εγγύς εν τω αίματι του Χριστού», Εφ.2,12,1-

13,2. και «ελπίδα δε έχοντες αυξανομένης της πίστεως υμών», *Β Κορ.*10,15,2 και φανερωθέντος δε επ' εσχάτων των χρόνων δι' υμάς τους δι' αυτού πιστούς εις θεόν τον εγείραντα αυτόν εκ νεκρών και δόξαν αυτώ δόντα, ώστε την πίστιν υμών και ελπίδα είναι εις θεόν», *Α Πέτρ.*1,20,2-21,3.

[33] *Προς Τίτον*, 2,11,1-13,2 και «ότε δε η χρηστότης και η φιλανθρωπία επεφάνη του σωτήρος ημών θεού, ουκ εξ έργων των εν δικαιοσύνη α εποιήσαμεν ημείς αλλά κατά το αυτού έλεος έσωσεν ημάς δια λουτρού παλιγγενεσίας και ανακαινώσεως πνεύματος αγίου, ου εξέχεεν εφ' ημάς πλουσίως δια Ιησού Χριστού του σωτήρος ημών, ίνα δικαιωθέντες τη εκείνου χάριτι κληρονόμοι γενηθώμεν κατ' ελπίδα ζωής αιωνίου», *Προς Τίτον*, 3,4,1-7,3.

[34] «ισχυράν παράκλησιν έχωμεν οι καταφυγότες κρατήσαι της προκειμένης ελπίδος· ην ως άγκυραν έχομεν της ψυχής», *Προς Εβραίους*,.6,18,3-19,2.

[35] «τον δε φόβον αυτών μη φοβηθήτε μηδέ ταραχθήτε, κύριον δε τον Χριστόν αγιάσατε εν ταις καρδίαις υμών, έτοιμοι αεί προς απολογία παντί τω αιτούντι υμάς λόγον περί της εν υμίν ελπίδος, αλλά μετά πραύτητος και φόβου, συνείδησιν έχοντες αγαθήν», *Α' Πέτρ.* 3,14,2-16,2.

[36] *Ιω.*14,15,1-15,10,4.

[37] *Ιω.*15,9,2-10,4.

[38] *Γαλ.* 5,22,1-23,2

[39] «ίνα η αγάπη υμών έτι μάλλον περισσεύη εν επιγνώσει και πάση αισθήσει, εις το δοκιμάζειν υμάς τα διαφέροντα, ίνα ήτε ειλικρινείς και απρόσκοποι εις ημέραν Χριστού, πεπληρωμένοι καρπόν δικαιοσύνης τον δια Ιησού Χριστού εις δόξαν και έπαινον θεού», *Φιλ.*1,9,2-11,2. και «Ευχαριστείν οφείλομεν τω θεώ πάντοτε περί υμών, αδελφοί, καθώς άξιον εστιν, ότι υπεραυξάνει η πίστις υμών και πλεονάζει η αγάπη ενός εκάστου πάντων υμών εις αλλήλους», *Β. Θεσ.* 1,3,1-4.

[40] *Ματθ.* 24,12,1-2.

[41] «Ενδύσασθε ουν ως εκλεκτοί του θεού, άγιοι και αγαπημένοι, σπλάγχνα οικτιρμού, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην, πραύητητα, μακροθυμίαν, ανεχόμενοι αλλήλων και χαριζόμενοι εαυτοίς εάν τις προς τινα έχη μομφήν· καθώς και ο κύριος εχαρίσατο υμίν ούτως και υμείς· επί πάσιν δε τούτοις την αγάπην, ο εστιν σύνδεσμος της τελειότητος», *Κολ.* 3,15.

[42] *Προς Κορινθίους*, Epistula Pauli ad Corinthios i, ed. K. Aland, M. Black, C.M.

Martini, B.M. Metzger and A. Wikgren, *The Greek New Testament*, 2nd edn. Stuttgart: Württemberg Bible Society, 1968, 13,1,1-13,3.

[43] «Ο Χριστός δεν δίδαξε μόνο αλλά και έπραξε το ήθος του Θεού, το οποίο μιμείται ο ατελής άνθρωπος με την βοήθεια της κοινωνίας των μυστηρίων της εκκλησίας», Γ. Μαντζαρίδη, *Η μίμησις του Χριστού κατά Γρηγόριον τον Παλαμάν*, Θεσ.1967, σ. 38.

[44]Γ. Μαντζαρίδη, *Ηθική και Αποκάλυψις*, Θεσ.1969, σ. 59.

[45] «όστις γαρ όλον τον νόμον τηρήση, πταιση δε εν ενί, γέγονεν πάντων ένοχος», *Επιστολή Ιακώβου*, *Epistula Jacobi*, ed. K. Aland, M. Black, C.M. Martini, B.M. Metzger and A. Wikgren, *The Greek New Testament*, 2nd edn. Stuttgart: Württemberg Bible Society, 1968, 2,10,1-2.

[46] Γ. Μαντζαρίδη, *Χριστιανική ηθική*, ο.π., σ. 99.

[47]«Ου πας ο λέγων μοι, Κύριε κύριε, εισελεύσεται εις την βασιλείαν των ουρανών, αλλ' ο ποιών το θέλημα του πατρός μου του εν τοις ουρανοίς», *Ματθ. 7, 21,1-3.* και «ου γαρ οι ακροαταί νόμου δίκαιοι παρά τω θεώ, αλλ' οι ποιηταί νόμου δικαιωθήσονται», *Ρωμ. 2,13,1-3.*